

sbírku písní nasbíraných v nejbližším okolí svého rodiště vydal r. 1835 (v Brně u Trasslera). Stav se pak roku 1837 professorem na bohoslovném ústavě v Brně, „uložil sobě za povinnost v prázdninách a vůbec v dobách ode školy prázdných ve sbírání písní národních pokračovati“. Za tím účelem proputoval znenáhla nejen celou Moravu dědinu od dědiny, nýbrž i Slezsko a část Rakouska, kde se mluví moravsky. R. 1840 vyšel druhý svazek jeho sbírky. V letech pak 1853—1859 dovršil svou činnost sběratelskou velkou, znova uspořádanou sbírkou „Moravských národních písní s nápěvy do textu vřaděnými“, zavírající v sobě 1320 písní, počítajíc v to důležitější varianty. Neocenitelné Sušilovy zásluhy sběratelské bývají u nás náležitě uznávány a chváleny, méně však se uznává a cení monumentální jeho sbírka sama, jakož zřetelně svědčí ta smutná okolnost, že za třicet let nepocítila se ještě potřeba druhého vydání. Mimo několik filologův a hudebních skladatelův nevšímá si jí říkajíc nikdo.

Že neunavnou a nanejvýše svědomitou činností Sušilovou nepřebíraný básnický a hudební poklad našeho lidu nikterak vyčerpán býti nemohl, rozumí se samo sebou. Putovalť slavný sběratel po vlastech moravských hlavně v prázdniny, tedy v dobu, kdy lid zaujat jsa nejpilnějšími pracemi polními, společných schůzek, slavností, zábav a besed nejméně si hledí, a pobýval na jednom místě poměrně přece jen na krátko, by mohl vyčkati vhodných příležitostí, jako jsou svatby, hody, muziky a p., při nichž v hojné společnosti nadšených slavnostní náladou zpěvákův a zpěvaček písně samy od sebe se vybavují z paměti lidu. Mimo to tehdy ještě všude nové a nové písně v lidu se rodily, starší částečně vytlačující. Kdyby tak asi vždy po desíti letech nový Sušil do týchž končin byl zavítal, jistě by se byla sbírka našich písní už dávno zdvojnásobila.

Všecky písně v některé krajině zpívané dovede posbíratí jenom působivý a ochotný domorodec, kterýž máje úplnou důvěru lidu a přístup ku všem jeho slavnostem a radovánkám za každé naskytlé příležitosti delší dobu své sběratelské činnosti svědomitě se věnuje. Ale takových následovníků Sušilových dlouho se nedostávalo.

Teprva r. 1873 vydal Fr. Koželuha, tehdy kaplan Rožnovský, „Kytici z národních písní moravských Valachův“ (nákladem Fr. A. Urbánka v Praze). Sbírká tato zavírá v sobě 100 písní a má do sebe ráz společnosti, ve které původ vzala, společnosti městské. Pravých písní lidových jest v ní málo, a ty jsou většinou všelijak